

დემოკრატიის დეკონსოლიდაციის გამომწვევი ფაქტორები
(Case Study - უნგრეთი, ვენესუელა)

სანდრო მეგრელიშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო
უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე
პოლიტიკის მეცნიერების აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

პოლიტიკის მეცნიერებები (პოლიტიკის მეცნიერება)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო ფავლენიშვილი (ასოცირებული
პროფესორი)

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2018

„როგორც წარმოდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალას, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

სანდრო მეგრელიშვილი

27.01.2018

სარჩევი

შესავალი 1

1. საკითხის აქტუალურობა	
2	
1.1. დემოკრატიის კონსოლიდაცია - ცნება	
3	
1.2. დემოკრატიის კრიზისი	
9	
1.3. დემოკრატიის კრიზისის გამომწვევი მიზეზები	15
2. თეორიული ჩარჩო - დემოკრატიის დეკონსოლიდაციის თეორია	
19	
3. მეთოდოლოგია	22
4. კვლევა - დემოკრატიის დეკონსოლიდაციის გამომწვევი ფაქტორები	24
4.1 Case Study - უნგრეთი	
24	
4.2 Case Study - ვენესუელა	
36	
5. კვლევის ანალიზი და შედეგები	
52	
6. დასკვნა	54
7. ბიბლიოგრაფია	56

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი მიზნად ისახავს დემოკრატიის დეკონსოლიდაციის ფენომენისა და მისი შემადგენელი ელემენტების კვლევას, რათა პასუხი გასცეს კითხვას: რა იწვევს დემოკრატიის დეკონსოლიდაციას? (რა შემთხვევაში შეიძლება ჩათვალოს დემოკრატია დეკონსოლიდირებულად?) წარმოდგენილი ჰიპოთეზის მიხედვით, დემოკრატიის დეკონსოლიდაციის პროცესს იწვევს (1) საზოგადოებაში ანტიდემოკრატიული და ანტისისტემური განწყობების გაჩენა, (2) პოპულისტური/ანტისისტემური პარტიების, ლიდერებისა და მოძრაობების მომძლავრება და (3) იმ დემოკრატიული ინსტიტუტების ჩამოშლის დაწყება, რომლებიც ახორციელებენ აღმასრულებელი ხელისუფლების ძალაუფლების დაბალანსებას.

კვლევა ეყრდნობა თვისობრივი კვლევის მეთოდოლოგიას. მიღებული დასკვნები ეფუძვნება შემთხვევის შესწავლის (Case-Study) შედარების, შესაბამისობის, (Congruence Method), პროცესის მოკვლევის (Process Tracing) და desk research-ის მეთოდებს.

ძირითად თეორიად შეირჩა ფოასა და მოუნქის დემოკრატიის დეკონსოლიდაციის თეორია. ჰიპოთეზის შემოწმება მოხდა უნგრეთისა და ვენესუელის ქეისებით და მათი შედარებითი ანალიზით. კვლევა ადასტურებს ჰიპოთეზის ვალიდურობას და ადგენს თეორიის განახლების საჭიროებას.

ძირითადი სიტყვები: დემოკრატიის დეკონსოლიდაცია; დემოკრატიის კონსოლიდაცია; დემოკრატიული ინსტიტუტები; საზოგადოებრივი განწყობები; პოპულისტური/ანტისისტემური პარტიები.

Abstract

The main purpose of the research is to investigate the phenomenon of democratic deconsolidation and its constitutive elements, in order to answer the following question: What causes democratic deconsolidation? (In which case can a democracy be considered as deconsolidated?) According to the hypothesis given in the paper, democratic deconsolidation is caused by (1) the emergence of antidemocratic and antisystem public attitudes, (2) the rise of populist/antisystem parties, leaders and movements, and (3) the initiation of decay of those democratic institutions, which check and balance the power of the executive government.

The research applies Qualitative Methodology. Conclusions are based on Comparative Case-Study Analysis, Methods of Congruence, Process Tracing and Desk Research.

The theory of democratic deconsolidation formulated by Foa and Mounk is makes the basis of the theoretical framework utilized in the research. Cases of Hungary and Venezuela are analyzed to test the hypothesis. The research testifies validity of the hypothesis and identifies the need to update the existing theory.

Key Words: Democratic Deconsolidation; Democratic Consolidation; Democratic Institutions; Public Attitudes; Populist/Antisystem parties.